

НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
імені П. І. Чайковського

Дисципліна «ІСТОРІЯ ЗАХІДНОЇ МУЗИКИ»

III курс (5-6 семестри)

Спеціальність: 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма: «Музичне мистецтво»

Музикознавство

Освітній ступінь «Бакалавр»

Викладачка – кандидатка мистецтвознавства, доцентка кафедри
РІЗАЄВА ГАННА ЄВГЕНІВНА

SYLLABUS

ОПИС КУРСУ: у 5-6 семестрах курсу "Історії західної музики" буде розглянуто розвиток музичного мистецтва **від рубежу XIX-XX століть до останньої третини XX століття** з акцентом на стиліове розмаїття у контексті передумов розгортання новітніх художніх процесів, радикальних змін у принципах музичного мислення та визначальних чинників формування сучасних мистецьких явищ. Курс передбачає ознайомлення з «творами-візитівками» та з життєтворчістю митців, які формували магістральні вектори музичного мистецтва XX ст. Від студентів очікується вдумливе і критичне відношення до слухання та читання запропонованих музичних та літературних джерел, самостійність та креативність в аналізі сучасних мистецьких явищ.

◆ МЕТА КУРСУ:

- формування розуміння складних процесів встановлення полістильового устрою музичної культури та появи нової музичної мови, усвідомлення інтегративних взаємодій різних видів мистецтва у XX ст., вміння орієнтуватися у різноманітних художніх явищах зазначеного періоду.
- розвинути більш глибоке розуміння різних музичних стилів у межах їхнього історичного та суспільного контексту. Розширити знання про музичний репертуар XX ст..
- розвиток критичного мислення, вміння писати та говорити про сучасну музику, музичні події, збільшення музичного та мистецького словникового запасу.
- формування вміння опрацьовувати різноманітні джерела інформації та навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій.

📖 ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ:

Лекції та семінари проводяться у 40 класі НМАУ. При ситуативній необхідності заняття можуть проводитися онлайн на платформі **ZOOM**. Присутність на занятті в такому випадку відмічається тільки при роботі студента протягом пари з **увімкнутою камерою**.

Всі матеріали лекцій - основні та додаткові, завдання, питання до семінарів, організаційні матеріали будуть додаватися протягом семестру на платформі **Google Клас** у відповідних тематичних блоках.

Для того, щоб користуватися **Google Клас** студент повинен зареєструватися під своїм акаунтом google з ім'ям та прізвищем, які відповідають даним в деканаті (ім'я та прізвище українською мовою).

Оцінки та відмітки про виконані завдання студент може подивитися в електронному журналі **Google Клас**.

Поточні питання та обговорення здійснюються у груповому чаті **Telegram**.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

Передбачається, що вся робота, яку ви робите для цього курсу, складається з ваших власних ідей та досліджень. Кожного разу, коли ви представляєте думку чи ідею, яка не є вашою, або представляє загальновідомий факт, ви повинні наводити її за допомогою **належного цитування** (як у письмових роботах так і в усних презентаціях).

Тексти лекцій, відео-лекції, тести та контрольні завдання є **авторськими матеріалами і конфіденційною інформацією** – їх не можна пересилати, зберігати чи передавати третім особам без дозволу викладача.

Контрольні роботи, тести, вікторини виконуються виключно **самостійно** у зазначений термін.

У разі виявлення фактів порушень доброчесності чи конфіденційності (використання допоміжних джерел – якщо це не передбачення умовою завдання, списування, передача третім особам матеріалів курсу чи контрольних завдань/тестів/вікторин) роботи усіх причетних **дискваліфікуються** і інформація про порушників надається до деканату у доповідній записці.

ОСНОВНІ МАТЕРІАЛИ КУРСУ:

Тематично викладаються на платформі Google Клас групи. Основні:

- Презентації до лекцій
- *Жаркова В.* Музика Клода Дебюссі та Моріса Равеля: сучасний досвід стильової ідентифікації // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Київ, 2021. Вип. 130: Історія музики: проблеми, процеси, персони. С. 24–45.
- *Корчова О.* Музичний модернізм як terra cognita: монографія. Київ : Муз. Україна, 2020. 490с.
- *Павлішин С.* Музика двадцятого століття : навч. посіб. для вищ. навч. закл. Культури і мистецтв I-IV рівня акредитації / Львівська держ. Музична академія ім. Миколи Лисенка. Львів : БАК, 2005, 232 с.

- Черкашина-Губаренко М. Р. Оперний театр у мінливому часопросторі. Харків : Акта, 2015. 392 с.
- Ross, Alex. The Rest Is Noise : Listening to the Twentieth Century. London: Fourth Estate. 2008, 720p.
- Bonds. M.E. A history of music in Western culture – 4th ed. Boston: Pearson Education, Inc, 2013. 689 p.
- Додаткова література до семінарських занять.

🕒 НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН:

Розклад занять: див. інформацію на сайті НМАУ ім. П. І. Чайковського (офлайн : ауд. 40; при необхідності онлайн: платформа ZOOM)

Курс триває 14 тижнів (42 годин лекційних, семінарських та практичних занять) в 5 семестрі та **20 тижнів** (40 годин лекційних, семінарських та практичних занять) в 6 семестрі. Кожен семестр закінчується **іспитом** (з розкладом екзаменаційної сесії можна буде ознайомитися на сайті НМАУ чи в деканаті ІТФ).

Сума балів	За шкалою ECTS	За національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно
1–34	F	

До іспиту допускаються студенти, які опрацювали увесь лекційний матеріал курсу (обов'язкова наявність належно оформленого **письмового конспекту** усіх лекцій в індивідуальному зошиті чи електронному вигляді), відвідували не менш ніж 80 відсотків семінарів та **брали участь з доповіддю** що найменше у 4-х з них, виконали та вчасно здали усі письмові роботи.

За умови виконання попередніх вимог та виконання **тесту та двох поточних КМР з вікторинами** (контрольно-модульні роботи) протягом кожного семестру з результатом

більшим ніж 60 балів студент має право на **автоматичне отримання оцінки іспиту** (за середнім балом поточних оцінок).

ОЦІНЮВАННЯ:

Система оцінювання:

Протягом кожного семестру передбачаються різноманітні форми роботи - з оцінюванням в балах чи простим зарахуванням "виконано", про що буде зазначено в завданні. Максимальна кількість балів - 100.

Письмові роботи, оформлення яких не відповідають вимогам (Прізвище та спеціальність у назві файлу, файл у форматі PDF чи WORD, шрифт Times New Roman, 14 кегль, вирівнювання по краю, назва роботи), не приймаються.

Виступ на семінарі передбачає наявність презентації у форматі Power Point та плану виступу, які прикріплюються у стрічку Гугл-класу напередодні семінарського заняття.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ

(з можливими корективами протягом) навчального року:

№ тижня	Форма заняття	ТЕМА
1	лек.	Слухаючи» XX століття: орієнтири та виклики.
2		Опера межі століть. Веристська опера: П. Масканьї, Р. Леонкавалло.
3		Музичний театр Дж. Пуччіні
3	лек.	Французька музична культура рубежу століть. «Шалені модерністи» – художньо-естетичні напрямки початку XX ст. та їх вплив на європейське музичне середовище.
3	лек.	Неімпресіоніст Дебюссі: коди творчості. Художні контексти композитора: поезія символізму, французький імпресіонізм та англійський живопис кінця XIX ст, новий звуковий світ Далекого Сходу. Стильові ознаки «нового часу» – «Післяполудень Фавна».
4	лек.	«Пеллеас та Мелізанда» – особливості взаємодії музики та літературного символізму. Народження унікальної моделі музичної драми. Д/З: письмова робота по постановкам «Пеллеаса та Мелізанди» Грехама Віка і Лорана Пеллі.

5	сем. / тест	Творчість Клода Дебюссі: таємниці та знахідки нового музичного простору. Тест "Шалені модерністи" (за першими 2 серіями)
6	лек.	М. Равель – унікальна постать французької музичної культури. Витоки художнього світу М. Равеля. Художні принципи та особливості їх втілення. Тест "Шалені модерністи" (за першими 2 серіями)
7	сем./прак.	Маркерні твори М. Равеля
8	тест	КМР 1
9	сем.	Австро-німецький симфонізм рубежу XIX–XX ст. Напрями оновлення жанру в симфоніях Г. Малера. Специфіка виявлення традицій в оркестрових творах Р. Штрауса
10	лек.	Нововіденська школа. А. Шенберг
11	лек.	Крила нововіденської школи: А. Веберн і А. Берг. Опера «Воццек» – експресіоністська соціально-психологічна драма.
12	сем./прак	Опера в європейській музиці кінця XIX – початку XX ст. Оперний веризм та його представники (П. Масканьї, Р. Леонкавалло).
13	сем./прак	Музичний театр Дж. Пуччіні як характерне виявлення перехідних художніх тенденцій тогочасної європейської культури.
14	тест	КМР_2

№ тижня	Форма заняття	ТЕМА
1	лек.	Ерік Саті, Жан Кокто та об'єднання якого не повинно було бути
2	лек.	Передумови виникнення Шістки - музично-культурний контекст часу
3	тест	Тест по документальному фільму "Несамовиті модерністи" 3-4 серія (період 1-шої світової війни та 20-х років)
4	лек.	Франсіс Пуленк - генезис його художнього світу
5	лек.	Пуленк в дзеркалі своїх опер
6	сем.	Творча індивідуальність та доля представників групи "Шісти"

7	тест	Тест за документальним фільмом "Несамовиті модерністи" 5-6 серія. Франція 30-хроків - 2-гої світової війни. КМР 1
8	лек.	Музичний неокласицизм та його прояв у творчості європейських композиторів першої половини XX століття
9	лек./тест	Музично-театральні пошуки К. Орфа в контексті основних тенденцій розвитку сучасного театру.
10	лек.	Музична культура Англії XX століття в контексті ідей «нового ренесансу».
11	лек./сем.	Творчість Б. Бріттена
12	сем.	Відлуння європейських традицій у музичній культурі США та шляхи створення унікальних жанрово-композиційних і смислових моделей
13	сем.	Естрадно-джазова та академічна лінії американської професійної музики в першій половині XX століття. (Ч. Айвз, Дж. Гершвін). Творчі експерименти Е. Вареза.
14	лек.	О. Мессіан: музика віри
15	сем.	Багатовимірна творча діяльність <i>Олів'є Мессіана</i> .
16	сем.	О. Мессіан опера "Святий Франциск Ассізький"
17	лек.	Загальні тенденції розвитку західної музичної культури після Другої світової війни. Післявоєнний авангард.
18	лек.	Світоглядні позиції сучасної культури та стильовий ландшафт академічної музики XXI століття
19	тест	КМР 2
20	практ	Усвідомлення розвитку музичної культури в XX столітті в музикознавчій літературі.